

Ruotsinsuomalaiset kirja- ja kulttuurimessut 2024

9. marraskuuta klo 10 – 17.00

Tukholman ruotsinsuomalaisella koululla,
Fridhemsgatan 17, Stockholm

Messujen varaslähtö:

Kirjailijavierailu, perjantaina 8.11.

Anneli Kannon kanssa Tranströmerin kirjastossa Tukholman Medborgarplatsenilla klo 14 – 15.00. Tule kysymään kirjailijalta hänen kirjoittamisestaan ja teoksistaan.

Förtattarbesök, fredag 8.11. kl. 18.00.

Anneli Kanto berättar om sin senaste roman, *De röda barnen*, på Hornstulls bokhandel, Bergsundsstrand 32, på svenska.

MESSUT

Juhlasali

11–17

11.00 Lastenteatteria:

Elipä kerran.../Det var en gång...

Anna-Maria Ingerön kirjoittama ja ohjaama näytelmä ketusta ja karhusta, jotka kinastelevat siitä, kenellä oikeus asua heidän metsässään. Näyttämöllä **Seija Själander** ja **Joakim Saedén** sekä **Irja Torri**, tekniikka **Ulf Själander**.

12.00 Avajaiset

- **Niilo Heinola** räppää messut käyntiin.
- *Tervetuliaissanat* **Maarit Turtiainen**, Kulttuuri.se pj
- *Juhlapuhe* **Kristian Borg**, Verbal-kustantamo
- *Koulun tervehdys*

12.30 Lasten- ja nuorten kirjoituskilpailun palkintojen jako. Tuomarit, kirjailijat **Milka Hakkarainen** ja **Paula Vartiainen** ja kilpailun sihteeri **Raija Piironen** palkitsevat voittajat.

13.00 Kirjailija Anneli Kanto on kirjoittanut lukuisia historiallisia romaaneja, mm. keskiaikaisista kirkkomaalareista kirjassa *Rottien pyhimys* ja käsitellyt kolmessa romaanissaan Suomen sisällissotaa, viimeisin *Punaorvot*. Maarit Turtiainen haastattelee häntä historiallisten romaanien kirjoittamisen haasteista.

13.30 Dekkarikirjailija Milka Hakkaraisen viimeisimmässä rikosromaanissa *Vieno Helzeniuksen täytyi kuolla* selvitetään murhaa ruotsinsuomalaisessa vanhusten kotihoidossa. Kirjagrammaaja **Mari Forsberg** haastattelee.

13.50 Runohetki. **Keijo Winstén** lukee runokokoelmastaan *Läpivalaistu kuu*, **Marja Madzimba** esikoisestaan *Eilen rakkaani* ja **Juha Lappi** lukee **Arja Meskin** kääntämiä **Rainer Maria Rilken** runoja.

14.00 Pieni messuhistoriikki, messut täyttävät tänä vuonna 15-vuotta. Toimittaja **Pia-Mari Suomela** haastattelee Kulttuuri.se:n puheenjohtaja **Maarit Turtiaista**. Kuvasikermä **Kai Kangassalo**.

14.15 Anneli Kantos roman *De röda barnen* berättar om de tusentals barn som tvångomhändertogs efter inbördeskriget i Finland 1918 från sina mammor för att uppfostras till ”riktiga” finska medborgare och placerades på barnhem och fosterhem. Journalisten **Merja Laitinen** intervjuar. På svenska.

14.40 Ruotsinsuomalaista kirjallisuutta selkokielellä. Tukholman yliopiston revitalisaatioprojektissa selkokielelle on käännetty **Leo Ylitalon** Maraboun työntekijöistä kertova *Banaanitalo*, **Asko Sahlbergin** Göteborg-romaanin *Yö nielee päivät* ja **Milka Hakkaraisen** ruotsinsuomalaisten parissa liikkuva dekkari, *Ei verta rantaa rakkaampaa*. Suomenkielen lehtori **Outi Oja** esittelee.

15.00 Ruotsinsuomalainen kirjoittajayhdistys (RSKY) esittäytyy. Vuoden 2025 juhlatapahtumia. Pj. **Pirjo Lahdenperä.** Kulttuurilehti *Liekki*, päätoimittaja **Tiina Pukkila Sarilidou.** Stand-Up: ”*Rivien välistä*” **Pirjo Rajalakso** Musiikkia: **Henry Saarinen**

15.30 Miten siirtää kieli ja kulttuuri seuraaville sukupolville? Eri alojen edustajat keskustelevat siitä, miten ratkaisevassa asemassa sukupolvien väliset kontaktit ovat kielen ja kulttuurin siirtämisessä. Mitä tarkoitetaan sukupolvien välisellä oppimisella, miten ikäpolvien yli ulottuvaa ymmärrystä voisi edistää? Keskustelu pohjaa kirjaan *Senioriruotsinsuomalainen: Ideakirja sukupolvien välisiin kohtaamisiin* (Ruotsinsuomalainen arkisto). Keskustelijoina **Petra Palkio** (Göteborgin kaupungin vanhus, hoito- ja hoivahallinto), **Onerva Sihvonen** (Ruotsinsuomalaisten nuorten liitto), **Johanna Suban** (Ruotsin kirkon suomenkielinen työ) ja **Eeva Östberg** (Suomen instituutin kirjasto). Paneelikeskustelun juontaa kirjan toimittaja, tutkija **Maarit Jaakkola.**

16.00 Antti Jalavas liv och verk. Romanen *Asfaltblomman* väckte stor uppmärksamhet då den utkom 1980 eftersom den för första gången gav röst åt invandrarbarnen. Verbal-förlag har på nytt gett ut boken, som är aktuell än idag. Författaren **Tiina Laitila Kälvemarm** leder en paneldiskussion där den sverigefinska aktivisten **Andreas Ali Jonasson** och journalisten **Mika Tahvanainen** och professor vid Stockolms universitet **Heidi Grönstrand** medverkar. På svenska.

– Vuonna 1980 ilmestynyt *Asfaltblomman* (Pentti Saarikosken käännös *Asfalttikukka*) herätti suurta huomiota ilmestyessään koska ensimmäistä kertaa siirtolaislasten asema nostettiin esiin romaanimuodossa. Verbal-kustantamo on tehnyt uuden painoksen kirjasta, jonka tarina on yhä ajankohtainen.

16.30 Musiikkia: suomalaisia moderneja pop- ja iskelmäklassikoita tulkitsee **Helmi Kälvemarm.**

Aula

10–17

Kirjailijat myyvät omia kirjojaan

10–11 Aamukahvit kirjapöydän varanneille ja aikaisille messuvieraille. **Maarit Turtiainen** esittelee myyjät.

Kaisa Unander Kuninkaallisesta kirjastosta kertoo ISBN-järjestelmästä ja sen tärkeydestä kaikille

kirjailijoille ja koko julkaisemisen ekosysteemille ja miten Kansalliskirjasto työskentelee vähemmistökielten parissa. Lisäksi vihjeitä siitä miten voit varmistaa, että kirjasi tulee osaksi Ruotsin kansalliskokoelmaa ja mistä se muodostuu.

Ykköskerroksen käytävän infopöydät

10–17

Kirja.kulttuurin kirjakauppa / Verbal-kustantamo / Ruotsinsuomalainen lehti / Suomen instituutin kirjasto / Tukholman Kalevalaiset / Kielineuvosto ja Kielikeskus / Liekki ja RSKY/ FINNSAM – Finnbygder i samverkan / Aviador-kustantamo

Tarinahuone

(Eka kerroksen luokkahuone nro 231)

12–16

Vastaava **Kerttu Jokela**

12–13 Tarinapaja, suullista tarinankerrontaa, vetäjä Kerttu Jokela. Haluatko kertoa tarinoita ja aloittaa tarinakahvilan pitämistä? Miten se toimii? Aloittaminen? Tiedottaminen? Johtaminen? Talous?

13–16 Lukunurkka Lukunurkassa esitellään uusi kirjoja ja kirjailijat lukevat teoksistaan.

13.05 Anneli Heikka esittelee uusimman kirjansa *Vaarallinen erehdys*.

13.10 Kerttu Jokela lukee otteen **Jorma Keskitalon** novellikokoelmasta *Viimeinkin kysyit*.

13.15 Jukka Korpi esittelee lastenkuvakirjansa *Kuu nukkuu – Mänen sover*.

13.30 Etta hav emellan – Finska krigsbarn berättar. **Ingrid Sjöqvist** Förening Liv i Sverige ja **Kerttu Jokela** diskuterar om antologin. På svenska.

År 1939-1944 skickades 70 000 barn från Finland till Sverige för att skyddas från kriget. 15 000 av dem blev kvar. I antologin berättar både krigsbarn och deras ättlingar.

14.00 Irja Littunen lukee omaelämäkerrallisestä kirjastaan *Matkan varrelta*

14.05 Timo Roune esittelee uuden kirjansa *Elää satavuotiaaksi*.

14.15 Pirjo Marjut Vega Brandt lukee otteen käsi-
kirjoituksestaan uudeksi romaaniksi, *Tulikärpästen
polku*.

14.25 Vesa Tompuri Aviador kustannuksesta lukee
otteen **Johanna Frondeliuksen** kirjasta *Kansanko-
din suomalaiset naiset*.

Teoksessa ääneen pääsevät ruotsinsuomalaiset
naiset eri puolilta Ruotsia. Näkemyksiä ja kerto-
muksia elämästä Ruotsissa on yhtä monta kuin
kertojaansakin. Kansankodin suomalaiset naiset on
muun muassa olympiaurheilijan, Pohjois-Ruotsin
ensimmäisen naispoliisin, suomen kielen aktiivin,
monikulttuurisen perheen kasvatin, ruotsinsuoma-
laisen tangomuusikon, tanssijan ja tunnetun ruot-
salaisen feministin tarina heidän omilla sanoillaan.

14.35 Otteita **Raimo Sillanpään** kirjasta *Sairaalan
varjo* lukee Marjatta Sillanpää.

14.40–15.10 Muita kirjaesittelyjä

15.10 Finnkampen -sarjakuvakirja

Finnkampen är sverigefinnarnas historia i serie-
format. Här finns historien om skogsfinnarnas och
skallmätningarnas tid till arbetskraftsinvandringen
och dagens nya kulturella våg. Samtidigt är det en
stark, personlig berättelse om att gå från skam till
stolthet och självrespekt. **Andreas Ali Jonasson** är
en mångårig och prisad minoritetsaktivist och har
bland annat formgivit den sverigefinska flaggan.
Mats Kejonen är serietecknare.

15.30 Yliopistolehtori **Outi Oja** lukee otteita ruot-
sinsuomalaisesta selkokirjasta, **Milka Hakkaraisen**
Ei verta rantaa rakkaampaa.

15.40 Milka Hakkarainen lukee otteita uusimmis-
ta jännitysromaanistaan *Veera Helzeniuksen täytyy
kuolla*.

Runohuone

(Eka kerroksen luokkahuone nro 230)

Vastaava **Amanda Lipponen**

12–16

Runokaraokessa voit lukea joku omia tai lempiru-
nojasi tai valitse Runohuoneen pyykkinarulta mie-
leisesi tai ota kynä käteen ja kirjoita omasi. (Kyniä
ja paperia on tarjolla.)

12.00 Keijo Winstén kertoo ja lukee uusimmasta
runokokoelmastaan *Läpivalaistu kuu*

12.15 Runokaraoke

13.00 Arja Meski on kääntänyt Rainer Maria Ril-
ken runokirjan *Kuvien kirja (Das Buch der Bilder)*
ja kirjoittanut omia ajatuksiaan hänen runoistaan.
Hän kertoo kirjasta ja **Juha Lappi** lukee Rilken
runoja.

13.15 Runokaraoke

15.00 Marja Mdzimban esikoisrunokirja
Eilen Rakkaani kertoo pitkäaikaisesta rakkaudesta,
joka yhtäkkiä vaihtui viiltävään kipuun, suureen
suruun.

15.10–16.00 Runokaraoke

Faktahuone

(ekakerroksen luokkahuone nr 228)

Vastaaava **Taina Luodelahti**

10–17

Ruotsinsuomalaisen arkiston infopiste

13.00 Hur representeras finskhet i Sverige? Etno-
logen **Stellan Beckman** försöker besvara frågan i
dessa essäer. Från uppslagsverk och ordböcker till
tidningsartiklar och film tar han läsaren genom
representationen av finskhet. Här behandlas allt
från den knivbärande finnen till muminnuggar.
Bakgrunden till slangord som finnkoling, finnjävel
och finnpajsare likaså. Är allt detsamma som för
100 år sedan i Sverige och bilden av finskhet eller
har någonting förändrats?

13.20 Ruotsinsuomalaisten arkisto esittelee toi-
mintaansa

**13.40 Kirjanen Oma lehmä ojassa – Egen ko i
diket**, Tukholman Suomalaisen seuran sananlasku-
projekti, jossa Upplands Väsbyn ruotsinsuomalai-
sen koulun oppilaat pohtivat ja antavat oman näke-
myksensä vanhoista suomalaisista sananlaskuista
ja sananparsista. **Anita Rundgren** esittelee kirjase-
nuorten kanssa.

**14.00 Ennen aplodeja – Ruotsinsuomalainen
Harrastajateatteriliitto 30 vuotta**, näyttelijä **Pertti
Koistinen** esitteleehistoriikin.

14.20 Ruotsinsuomalaisten arkisto esittelee toi-
mintaansa

14.40 *Voimattomia mutta ansiokkaita – köyhyydestä ja aikaisesta hyvinvoinnista antiikin Roomasta 1500-luvulle.* **Tuija Nieminen Kristofersson** har skrivit boken (*Maktlösa men värdiga – om fattigdom och tidig välfärd från antikens Rom till 1500-talet.* (På finska men vid intresse också på svenska))

Kirja antaa uutta tietoa köyhäinhoidosta ja vaikeissa olosuhteissa eläneistä. Miten selvisivät työläiset Roomassa Colosseumin varjossa? Keskiaika ei merkinnyt vain kirkon almuja ilman vaatimuksia, ja kaupunkien porvarit halusivat tietää, miten varoja jaettiin. Idea kaikkien velvollisuudesta tehdä työtä ei ole peräisin Lutherilta vaan on paljon vanhempi.

Kirjan alku ja loppu käsittelee kysymyksiä oman aikamme köyhyydestä, kun sosiaaliavun toimeentulotuki ei riitä ja kirkot jakavat ruokapaketteja.

(*Boken ger ny kunskap om fattigvård och kontroll av utsatta. Hur levde arbetarna i Rom i skuggan av Colosseum? Medeltiden innebar inte bara kravlösa allmosor, och borgarna ville ha översikt över hur medlen delades ut. Idén att alla ska arbeta går längre tillbaka än till Luther. Bokens inledning och avslutning tar upp frågor om nutida utsatthet när försörjningsstöd inte räcker och kyrkorna delar ut matpaket.*)

Lastenhuone

(Eka kerroksen luokkahuone 227)

12–15

12–15 **Mukulat** järjestää lukuhetken ja puuhapöydän ja kilpailun.

12.30 **Jukka Korpi** lukee lasten kuvakirjastaan *Månen sover – Kuu nukkuu*

Lukutuokioita klo 13.30 ja 14.30

Räppipaja nuorille

(Eka kerroksen luokkahuone 226)

13–15

Muusikko **Mikko Rajala** ja räppäri **Niilo Heinola** pyörittävät pajaa.

Runomagneettipaja nuorille

(ruokasalin takainen huone)

13–15

A-J Turtiainen vetää pajan, jossa runoista tehdään jääkaappimagneetteja.

Minglaus nuorille

(ruokasalin takainen huone)

15–16

Viivi Paavonperä ja **A-J Turtiainen** vastaavat.

Niilo Heinola esiintyy, ja räppipajalaisten tekstejä esitellään.

Taidenäyttely

10–17

Aino Myllykangas ja **Jussi Taipaleenmäki**

Messuvisa

ruotsinsuomalaisesta historiasta, Ruotsinsuomalainen arkisto järjestää.

Kahvila

(Koulun ruokala, 1. kerros)

11–17

Koulun 9. luokan oppilaat pitävät kahvilaa.
